

Potilasdokumentoinnin kokonaispalvelu hyvinvointialueille

Lapin ja Kymenlaakson
mallit resurssipulan
helpottamiseen:
eri tavat vapauttaa
ammattilaisten työaika
ydintehtäviin

Asiantuntijoina

Vesa-Matti Tolonen

Tietohallintojohtaja
Lapin sairaanhoitopiiri

Mari Westerholm

Palvelualuepäällikkö, sihteeripalvelut
Kymsote

Olavi Valkama

Toimitusjohtaja
Diktamen

Diktamen

IT'S DOCUMENTED.

Potilasdokumentoinnin kokonaispalvelu hyvinvointialueille

Työajan vapauttaminen ydintehtäviin

Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa eletään kiireistä aikaa suurten muutosten keskellä. Keskeisiä päätöksiä tulevien hyvinvointialueiden resurssipulan ratkaisemiseksi tehdään koko Suomessa.

Potilas- ja asiakasdokumentoinnin tehostaminen on ratkaisu myös resurssihaasteisiin. Sanelunpurku- ja tekstinkäsittelypalvelujen hankkiminen ostopalveluna vapauttaa osastonsihteerien ja sosiaalityöntekijöiden aikaa ydintehtävien hoitoon.

Kymsotessa ja Lapin sairaanhoitopiirissä lääkäreiden, hoitajien ja muiden ammattilaisten työaika on saatu vapautettua ydintehtäviin Diktamen-kokonaispalvelun avulla.

Hyvinvointialueiden lähtökohdat ovat paikoin todella haastavat. Uutisotsikot kertoivat hoitohenkilöstön kuormituksesta jo ennen hoitajien työtaisteluiden kärjistymistä.

Diktamenin toimitusjohtaja Olavi Valkama kuvaa tilannetta: "Lehdistö on kirjoittanut paljon hoitohenkilöstön kuormitukseen liittyvistä asioista. Hoitovelka on ollut pandemian jäljiltä suuri ja näiden jonojen purkamisessa on kärsitty selkeästi resurssipulasta. Jos mietitään hyvinvointialue-uudistuksen alkuperäisiä tavoitteita, niin kyllä

Haastavat lähtökohdat

Uusi Suomi

Arvio: Hoitajapula on vienyt jopa 3000 hoivapaikkaa, ja pahempaa on luvassa - Nyt älähdetään Valviran linjasta

16.8.2022 18:30 | TERVEYDENHUOLTO | PALVELUT | POLITIIKKA

Hyvinvointiala HALI ry:n johtaja pitää oikeana arviota 3000 tyhjistä hoivapaikasta kolmella suurimmalla hoivantuottajalla.

Lasse Lehtonen varoittaa jo sairaaloiden syksystä: "Rahat ja henkilöstö on käytetty loppuun"

7.8.2022 10:17 | päivitetty 7.8.2022 10:17 | TERVEYDENHUOLTO | SOTE | POLITIIKKA

Lasse Lehtonen korostaa, että hoitovelka on jo nyt melkoinen, eikä sen lyhentäminen onnistu, kun työvoimaresurssi samaan aikaan vähenee. Hän sanoo suoraan, että suomalaisessa terveydenhuollossa on ajauduttu ikävään noidankehään.

tässä pitää kaikki kivet kääntää, jotta saadaan ammattilaisille enemmän aikaa ydintehtävien hoitoon."

Tietohallinnon tehtävä on varmistaa, että tiedon tallentaminen ja käsittely tukee sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työtä ja vapauttaa aikaa ydintehtäviin, eikä tuota heille lisää rasitetta. **Lapin sairaanhoitopiirin tietohallintojohtaja Vesa-Matti Tolonen** näkee ammattilaisten työoloista huolehtimisen ensisijaisena:

"Kun katsomme meidän nykyisiä ja hyvinvointialueiden tulevia budjetteja, niin ei siellä ole varauksia siihen, että voisimme rekrytoida lisää tekijöitä. Meidän täytyy pärjätä työntekijöillä, keitä meillä on."

Pula ammatilaisista pahenee

Kevan työvoimatarveanalyysi: vajeus vuosina 2020 ja 2030 ammattiteittain

Yleislääkärit

-20,6%

Vajeus vuonna 2020

-1 035

Ennuste 2030

-1 091

Erikoislääkärit

-11,8%

Vajeus vuonna 2020

-798

Ennuste 2030

-882

Sairaanhoitajat

-16,7%

Vajeus vuonna 2020

-8 288

Ennuste 2030

-9 417

Sosiaalityöntekijät

-43,4%

Vajeus vuonna 2020

-2 655

Ennuste 2030

-2 747

Hoitajapula koskettaa koko Suomea

Kymsoten sihteeripalvelujen palvelualuepäällikkö Mari Westerholm tunnistaa resurssihaasteet ja ammatilaisista huolehtimisen tärkeyden:

“Meidän täytyy pärjätä olemassa olevin resurssein, ja siksi ratkaisujen eteen on tehty töitä jo pitkään. Meidän täytyy olla tosi hyvässä valmiudessa, kun tammikuussa siirrytään hyvinvointialueille. Ammatilaisista on suuri pula ja osaajat halutaan pitää omalla alueellamme. Sillä, että mahdollistetaan ydintehtäviin keskittyminen, voi olla merkittävää pitovoimaa.”

Hyvinvointialueet eivät ole pelkästään terveydenhuollon organisaatioita, vaan myös sosiaalityö tulee saman katon alle ratkaistavaksi. Sosiaalityössä kamppaillaan samojen haasteiden parissa kuin terveydenhuollossa: ammatilaisten työaika ei riitä asiakastyöhön, vaan tiedon kirjaaminen eri järjestelmiin vie huomattavan osan heidän työaikaansa.

“Onneksi ratkaisujakin löytyy: sosiaalihuollossa on imitoitu terveydenhuollon mallia, jossa ammatilliset sanelevat ja tekstinkäsittelijät tallentavat tiedon järjestelmiin. Se sopii sosiaalityöhön hyvin, koska siellä kirjaaminen on vielä työläämpää tekstien pituuden ja rakenteisuuden takia. Tällä tavoin on saatu jopa erinomaisia tuloksia: sosiaalityöntekijöiden **tuottavuus on sanelun käyttöönnoton myötä parantunut paikoin jopa sata prosenttia.**”, Valkama iloitsee.

HELSINGIN SANOMAT

Kaupunki | Lastensuojelu

Espoon lastensuojelun johtavat sosiaalityöntekijät tekivät kantelun työnantajastaan ja vaativat alaisilleen lisää palkkaa

Lastensuojelusta puuttuu niin paljon työntekijöitä, että johtavat sosiaalityöntekijät valittivat itse asiasta aluehallintovirastoon.

Maija Aalto HS

19.6. 9:20

Pula ammattilaisista pahenee

Hyvinvointialueiden haasteet kiteytyvät siihen, että ammattilaisten työaika on kriittinen resurssi, mistä on pulaa. Kevan tutkimuksen mukaan Suomesta puuttuu valtava määrä lääkäreitä, hoitajia ja sosiaalityöntekijöitä. Haasteiden ydin on siinä, että työ määrä on kasvanut jo pidemmän aikaa, mutta resurssit eivät ole lisääntyneet samassa tahdissa. Pula henkilöstöstä on ollut kasvussa kaikissa sotien ammattiryhmissä.

“Käytännössä se on tarkoittanut, että venymistä on vaadittu enemmän ja työntekijöiden kuormitus on kasvanut merkittävästi. Kokeneita ammattilaisia on poistunut organisaatioista: eläköitymiset ja alan vaihtaminen on ollut suurempaa kuin mitä alalle on tullut uusia pyrkijöitä.” Valkama kuvaa.

HELSINGIN SANOMAT

Kaupunki | Terveysthuolto

Lääkärit kertovat uudesta ilmiöstä: Lopputili Apotin vuoksi

Apotia on niin vaikea käyttää, että moni lääkäri kertoo irtisanoutuneensa järjestelmän vuoksi Husilta.

Katja Kuokkanen HS, Sami Takala HS
12.9. 11:41 | Päivitetty 12.9. 14:36

Koska Apotissa tiedot on kirjattava useille välilehdille, aikaa kuluu. ”Mikä ennen tapahtui 1-3 hiiren napautuksella, vaatii nyt helposti 10 napautusta, jos riittääkään”, kirjoittaa yksi vastaajista.

Yksi kyselyyn vastannut terveydenhuollon ammattilainen taas kuvaa, että ”yksikkömme joutui ottamaan 45 minuutin ajan käyttöön, koska potilaita ei enää pystytty hoitamaan 30 minuutin ajoilla. Tuottavuus laskee kuin lehmän häntä”.

Työn vaatimusten kasvaminen on lisännyt myös kuormitusta.

“Nyky päivän kehitys tarkoittaa usein myös sitä, että tietoa tallennetaan ja käsitellään entistä enemmän. Työstä on tullut vaativampaa ja tietojärjestelmien käyttämisen rooli on korostunut. Digitalisaatio tuo uusia työkaluja, mutta aina ei olla mietitty, mitä tarpeelliset uudistukset tarkoittavat ammattilaisen työskentelylle.” Tolonen pohtii.

Resurssipula koskettaa samalla tavalla Kymenlaaksoa, ja osaltaan se kumpuaa työntekijöiden ylikuormituksesta:

“Tilanne on jatkunut vuosia ja aina puheissa esillä on ammattilaisten puute erityisesti hoitotyön osalta. Hoitajista on valtava pula. Tämä on yksi keskeisistä asioista, minkä kanssa on tehty töitä viime vuosien aikana. Myönteisen työnantajakuvan luominen on tärkeää esimerkiksi luomalla työn tekemiselle edellytykset, jotka houkuttelevat pysymään meidän palveluksessa.” Westerholm pohtii.

Rakenteinen kirjaaminen on potilasdokumentoinnin pullonkaula

Potilaskertomus kirjataan rakenteisesti potilastietojärjestelmään, jolloin ammattilaisten aikaa kuluu seuraaviin työvaiheisiin:

- Potilastietojärjestelmän navigointiin
- Lomakkeiden ja näkymien täyttöön
- Rakenteiseen kirjaamiseen
- Kooditusten valintoihin
- Käyntien tilastointiin

Ylikuormitusta syntyy dokumentointityöstä

Resurssipulan taustalla on erilaisia syitä, joista yksi osa-alue on dokumentointityö.

Julkisuudessa on jo pitkään keskusteltu erilaisista ongelmista sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien kanssa. Käytännön tasolla lääkäreiden ja hoitajien, kuten myös hiljattain sosiaalityöntekijöiden, työssä on kuitenkin kyse asiakas- ja potilasdokumentoinnin muutoksista.

Tiedon käsittelemiseen ja hyödyntämiseen löytyy pääsääntöisesti hyvät tietojärjestelmät. Ongelmat liittyvätkin usein käytettävyyteen.

“Hoitotapahtumat täytyy saada dokumentoitua entistä paremmin ja kattavammin, mutta siitä ei saa tehdä lääkäreille, hoitajille tai sosiaalityöntekijöille mahdollottoman vaikeaa tai raskasta. Haasteet ovat siinä, miten tämä arvokas tieto saadaan ammattilaisen päästä tallennettua tietokoneelle ilman, että siihen menee puolet työpäivästä.” Tolonen kuvaa.

Tutkimus: Sairaanhoitaja hukkaa joka päivä yli tunnin tapellessaan tietojärjestelmien kanssa – fiksumpi teknologia voisi ratkaista hoitajapulan

27.6.2022 07:47:00 EEST | Reaktor

Sairaanhoitajien työajasta jopa puolet kuluu nykyään tietokoneella. Hoitajat käyttävät työpäivänsä aikana keskimäärin yli seitsemää erilaista järjestelmää tai työkalua.

Huonosti suunnitellut tietojärjestelmät hidastavat hoitotyötä ja vaarantavat potilasturvallisuuden joka viikko. Tiedot selviävät Reaktor Healthin tuoreesta sairaanhoitajien työn arkea koskevasta tutkimuksesta.

Reaktor Healthin tekemän tutkimuksen mukaan esimerkiksi sairaanhoitajien työajasta kuluu nykyään jopa puolet tietokoneella. Westerholm kertoo työajan säästämisen olevan kehitystyön takana:

“Tämä on juuri se asia, mitä olemme halunneet kehittää. Lääkäreiden ja hoitajien ei pitäisi käyttää näin suurta määrää työajastaan erilaisten järjestelmien parissa, vaan välittömään potilastyöhön. Meillä on muitakin terveydenhuollon ammattilaisia kuten palvelusihteereitä, joita tulisi enenevässä määrin hyödyntää erilaisiin ajanvaraustöihin ja sieltä vapautuva aika kohdistuisi suoraan potilastyöhön niin lääkäreillä kuin hoitajilla.”

Valkama uskoo, että dokumentointityöhön käytetyn ajan minimointi on taloudellisesti järkevää ja voi auttaa pitämään kiinni osaavista ammattilaisista:

“Lääkärit ja hoitajat eivät halua käyttää työpäiviään näppäimistön naputteluun ja tietojen syöttämiseen järjestelmiin vaan potilaiden hoitamiseen. Taloudellisesti ei myöskään ole mitään järkeä maksaa näille huippuammattilaisille kovaa palkkaa siitä, että he naputtelevat näppäimistöä.”

Rakenteinen kirjaaminen on välttämätön kehitysaskel

Automaatio- ja tekoälyteknologiat on valjastettava sekä liikkeenjohdollisen että kliinisen päätöksenteon tueksi, jotta terveydenhuollon resurssit riittävät

Hoidontarve jatkaa tulevaisuudessa kasvamistaan

Osaajapula on ongelma jo tänään

Tietojärjestelmät ymmärtävät vain rakenteista tietoa

Rakenteinen kirjaaminen on välttämätön kehitysaskel tiedon yhdenmukaistamiseksi ja hyödyntämiseksi jatkohoidossa, tutkimuksessa ja kehityksessä. Käytännössä se kuitenkin kuormittaa kirjaamista tekeviä hoitajia, kun kirjaaminen on tehtävä tietojärjestelmän ehdoilla.

Hyvinvointialueiden myötä sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset kirjaavat tiedot rakenteisesti samoihin järjestelmiin.

“Tieto pitää kirjata rakenteisesti, jotta sen avulla voidaan auttaa ammattilaisten työtä ja tarjota parempaa hoitoa. Meidän täytyy vain ratkaista ongelmat tiedon syöttämisessä.”, Tolonen kuvaa.

“Rakenteisuus lisää työmäärää, ja kaikista osaajista on jo valmiiksi pulaa. Täytyy oikeasti miettiä, miten tämä kaikki järjestetään, niin että haasteet saadaan ratkaistua. Onneksi ratkaisuja on kuitenkin olemassa.”, Valkama pohtii.

Tolonen näkee, että uutta teknologiaa on hyödynnettävä silloin, kun se on järkevää ja tukee kokonaisprosessia: “Automaation täytyy helpottaa ammattilaisten työtä. Täytyy

tarkastella, kenen työaikaa kannattaa käyttää tiedon rakenteiseen tallentamiseen. Meillä Lapissa on tultu dokumentoinnin osalta siihen tulokseen, että kaikkein järkevintä on käyttää digisanelua, jossa sanelunhallintajärjestelmän avulla voimme hallita ja kehittää kokonaisuutta.”

“Sanelunhallintajärjestelmän avulla hitaat työvaiheet voidaan siirtää lääkäreiltä ja muilta ammattilaisilta sihteereille ja tekstinkäsittelijöille. Meidän ei kannata teettää työtä niillä osaajilla, joista meillä on pulaa, vaan hankkia mieluummin ostopalveluna se hidas ja raskas työ, varsinkin kun se on taloudellisesti näin järkevää. Sen ansiosta ammattilaiset voivat keskittyä niihin töihin, joista he saavat eniten iloa, ja joissa he voivat eniten auttaa ihmisiä.”, Tolonen jatkaa.

Westerholm kertoo, että työnkuvien selkeyttäminen on tärkeä osa kehitystyötä: “Meidän täytyy nyt miettiä tarkkaan, mitä töitä kussakin ammattiryhmässä kannattaa oikeasti tehdä. Joitakin tehtäviä voi tehdä vain lääkäri tai hoitaja, mutta on myös paljon työtehtäviä, jotka on mahdollista siirtää esimerkiksi palvelu- tai osastonsihteereille.”

Case Kymsote

Sihteerit vapautettiin hoitohenkilöstön tueksi

Kymsote

Haasteet ja tavoitteet

Mitä lähdettiin ratkaisemaan?

1. **Työajan vapauttaminen ydintehtäviin**
Resurssipulan ratkaisemiseksi
1. **Palveluiden yhtenäistäminen**
Koko hyvinvointialueella
1. **Osaajapula koskee myös hoitoyksiköiden sihteereitä**
Rekrytointi haastavaa, eläköitymistahdi kiihtyy

Kymsote aloitti toiminnan uutena sote-yhtymänä vuonna 2019. Samalla aloitettiin käytäntöjen yhtenäistämisen osana myös sanelunpurun toimintamallien kehittäminen. Tavoitteena oli työajan vapauttaminen ydintehtäviin resurssipulan ratkaisemiseksi.

“Saneluja purettiin keskitetyn sanelunpurkuyksikön ohella hajautetusti eri yksiköissä, jolloin hoitoyksiköiden sihteereiltä meni merkittävä osa työajasta sanelunpurkuun ja aikaa muuhun työhön jäi vähemmän”, Westerholm kuvaa.

Palvelut haluttiin yhtenäistää jo ennen hyvinvointialueelle siirtymistä. Kymsote päätyi ratkaisemaan myös hoitoyksiköiden sihteereitä koskevaa osaajapulaa siirtämällä sanelunpurkuyksikön Diktamenille liikkeen luovutuksena.

“Osaajapula koskettaa myös palvelusihteereita. Suuri joukko rautaisia ammattilaisia on eläköitymässä ja olemme rekrytointihaasteiden edessä. Nyt kun sanelunpurku on Diktamenilla, rekrytoinneissa ei tarvitse huomioida tekstinkäsittelyä, vaan voimme keskittyä muihin osaamisalueisiin. On mahdollista, että nykyinen palvelusihteerin tehtäväkuva ilman sanelunpurkua, houkuttelee hakijoita, jotka muutoin eivät laittaisi hakua vireille.”
Westerholm pohtii.

Tuloksena työajan säästö, rekrytointietu ja parempi johtaminen

Westerholm näkee, että sanelunpurkamisen siirtyminen Diktamenille on terävöittänyt muuta toimintaa. Nykyään yksiköissä voidaan miettiä tarkemmin, mihin vapautunut resurssi kannattaa käyttää:

“Yksiköissä ei enää pureta saneluja ja se on ollut mahdollisuus. Vapautunutta työaika voidaan käyttää tukemaan hoitajien työtä. Hoitajilla on monissa paikoissa ajanvaraustyötä ja ei-hoidollisia määräyksiä, joita sihteerit voivat tehdä. **Kun nämä tehtävät saadaan karsittua hoitajilta pois, voivat he keskittyä omaan ydintehtäväänsä.**”

Toteutetut uudistukset ovat tuoneet mukanaan myös rekrytointiedun: Sihteereitä on helpompi rekrytoida, koska heidän ei tarvitse tehdä sanelunpurkutyötä.

“Rekrytointi on helpottunut. Olemme saaneet monipuolisesti hakemuksia avoimiin rekrytointeihimme. On hyvin todennäköistä, että kynnys hakeutua meille palvelusihteeriksi on madaltunut, kun ei tarvitse miettiä, että työtehtäviin kuuluisi myös sanelujen purkamista.”, Westerholm pohtii.

Hyödyt ja tulokset

Toteutetuista uudistuksista

- 1. Työaika vapautunut**
Voidaan miettiä, mihin vapautunut resurssi kannattaa käyttää
- 2. Rekrytointietu:**
Sihteereitä on helpompi rekrytoida, koska heidän ei tarvitse tehdä sanelunpurkutyötä
- 3. Johtaminen**
Tukipalveluiden johtaminen selkiytynyt ja helpottunut, kun tekstinkäsittelytoimintaa ei tarvitse itse resursoida ja suunnitella

”Jonkun ne
klikkaukset on tehtävä
- oli se sitten lääkäri
tai joku muu!”

Sanelunpurkupalveluiden liikkeen luovutus

Tukipalveluiden johtaminen on myös selkiytynyt ja helpottunut, kun tekstinkäsittelytoimintaa ei tarvitse itse resursoida ja suunnitella.

Westerholm näkee merkittävänä etunsa, että johtamisaikaa vapautuu toisaalle:

”Diktamen huolehtii henkilöstön hankinnan ja kouluttamisen eikä meidän tarvitse puuttua siihen. Samalla palvelusihteereiden työnkuva on selkiytynyt ja perehdytykseen käytetty aika on lyhyempi. Merkittävää on tiettenkin se, että palvelu toimii ja dokumentaatio tapahtuu ajallaan.”

”Yhteistyö Diktamenin kanssa on sujunut alusta asti hyvin. Luottamus puolin ja toisin on vahvaa. Asioihin tartutaan ja ratkaisuja mietitään yhdessä. Sanelunpurkupalvelu toimii nyt paremmin kuin ennen kokonaisulkoistamista. Lääkärit ovat myös olleet tyytyväisiä, koska laatu- ja toimitusaikatavoitteet on saavutettu.” Westerholm kertoo.

Lääkäriin työaika ei riitä kaikkeen.

Kymsote

43 henkilöä ja 336 500 sanelua /v. siirtyi liikkeen luovutuksella Diktamenille

16% suorat säästöt asiakkaalle
2,6 Meur säästöä sopimuskaudella

Laatu- ja toimitusaikatavoitteet saavutettu

NORMAALI

KIIREELLINEN

ERITTÄIN
KIIREELLINEN

Suosituksset

Kymenlaaksossa opittua

- 1. Keskittykää ydintehtäviin!**
Tekstinkäsittelyn keskittäminen ostopalveluksi mahdollistaa keskittymisen ydintehtäviin
- 2. Kaikista ammattilaisista on pulaa – sälätyö pois!**
Ei pelkästään hoitajista

Case Lappi

Suomen laajimman hyvinvointialueen yhtenäistäminen ja tehostaminen

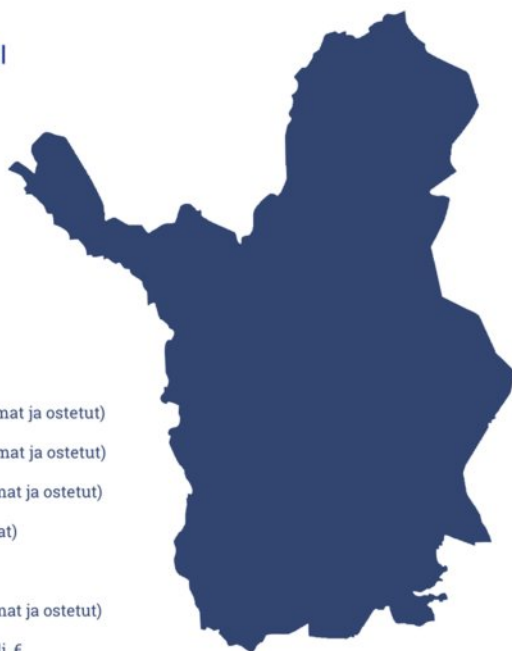
Potilasdokumenttia

500 000+

Sanelijaa

1000

Hoitojaksot	19 398	(omat ja ostetut)
Hoitopäivät	89 326	(omat ja ostetut)
Avohoitokäynnit	314 081	(omat ja ostetut)
Kirurgiset toimenpiteet	8152	(omat)
Synnytykset	910	
Kuvantamistutkimukset	65 122	(omat ja ostetut)
Liikevaihto (vuosi 2020)	221,1	milj. €

Päätietojärjestelmät

Erikoissairaanhoito

ESKO

Perusterveydenhuolto

PEGASOS

LIFECARE

MEDIATRI

Sosiaalihuolto

EFFICA YPH

PROCONSONA

MEDIATRI

ABILITA

Potilasdokumentoinnin uudistukset on jo tehty

Lapin sairaanhoitopiiri on maantieteellisesti lähes puolet Suomen pinta-alasta. Vaikka alue ei väestöllisesti ole niin iso, ratkaisuja etsitään samoihin haasteisiin kuin muillakin tulevilla hyvinvointialueilla. Edessä on prosessien yhtenäistäminen.

“Potilasdokumentoinnin uudistukset meillä Lapissa on jo tehty. Sanelunpurun osaukoistuksella ratkasimme eläköitymisestä johtuvia resurssihaasteita. Puheentunnistukselle etsimme jatkuvasti järkeviä käyttökohteita.” Tolonen kertoo.

Tolosen mukaan merkittävä kehitystyön mahdollistaja on ollut sanelunhallintajärjestelmä: “Sanelunhallintajärjestelmä on työkalu, joka mahdollistaa meillä toiminnan kehittämisen ja tiedolla johtamisen. Dokumentointiprosessi voidaan toteuttaa samanlaisesti koko hyvinvointialueella, kun meillä on tämä järjestelmä.”

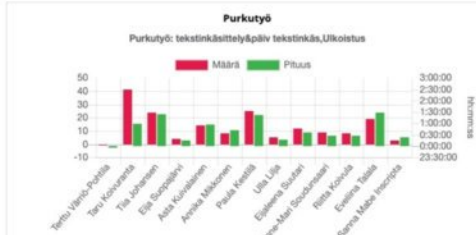
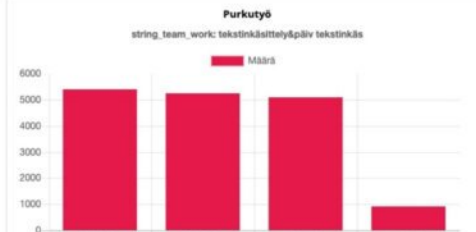
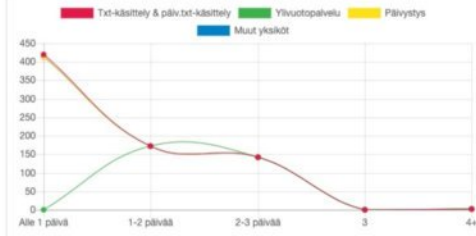
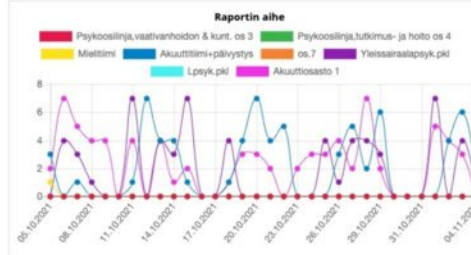
Diktamen-sanelunhallintajärjestelmä mahdollistaa tehokkaan potilas- ja asiakasdokumentoinnin toteuttamisen hyvinvointialueilla. Sen avulla onnistuu omien resurssien tehokas käyttö ja tiedolla johtaminen. Reaaliaikaisen raportoinnin ansiosta toiminnan suunnittelu ja työnohjaus on helpompaa. Lisätuna mahdollistuu ostopalvelun käyttö ja laajentaminen hallitusti.

LAPIN SAIRAANHOITOPIIRI
LAPLAND HOSPITAL DISTRICT

Sanelunhallinta- järjestelmän hyödyt

1. Potilasdokumentoinnin keskitetty hallinta koko hyvinvointialueen kaikissa yksiköissä
2. Sanelunhallintajärjestelmä mahdollistaa omien resurssien tehokkaan käytön ja tiedolla johtamisen
3. Reaaliaikainen raportointi toiminnan suunnittelun ja työnohjauksen tueksi
4. Ostopalvelun käyttö ja sen laajentaminen hallitusti

Potilasdokumentoinnin uudistukset Lapissa

01

Diktamen-sanelunhallintajärjestelmän hankinta ja integrointi APTJ Eskoon mahdollisti toiminnan datapohjaisen kehittämisen

02

Sanelunpurun osaulkoistus paransi potilasdokumentoinnin toimitusvarmuutta ja laski kustannuksia

03

Mobiilisanelun käyttöönotto pelasti poikkeustilanteissa

04

Puheentunnistuksen hallittu pilotointi eri ammattiryhmissä

Tarpeet eri käyttökohteissa

Suhteellinen ajankäyttö ja kustannukset

- Oheistehtävien ja asiakas- tai potilastieto-järjestelmän käyttö
- Tekstin tuottaminen

Lääkärit

- Tekstit usein lyhyempiä
 - Paljon erikoissanastoa
 - Paljon oheistehtäviä
 - Erittäin korkea työn kustannus
- Ammattiryhmäkohtainen suosituksemme**
- Digisanelu
 - Taustapuheetunnistus
 - Edustapuheetunnistus suppeilla erikoisaloilla

01

02

Psykologit, hoitajat terapeutit

- Tekstit usein pitkiä
 - Tekstit enemmän yleiskieltä
 - Vähän oheistehtäviä
 - Korkea työn kustannus
- Ammattiryhmäkohtainen suosituksemme**
- Digisanelu
 - Mobiilapplikaatio
 - Edustapuheetunnistus

03

Sosiaalihuolto, kotihoito

- Tekstit usein pitkiä
 - Tekstit enemmän yleiskieltä
 - Vähän oheistehtäviä
 - Kotikäyntejä ja kenttätyötä
 - Melko korkea työn kustannus
- Ammattiryhmäkohtainen suosituksemme**
- Digisanelu
 - Mobiilapplikaatio

Lapissa asiakas- ja potilasdokumentointia on ratkottu myös muilla ammattiryhmillä kuin lääkäreillä.

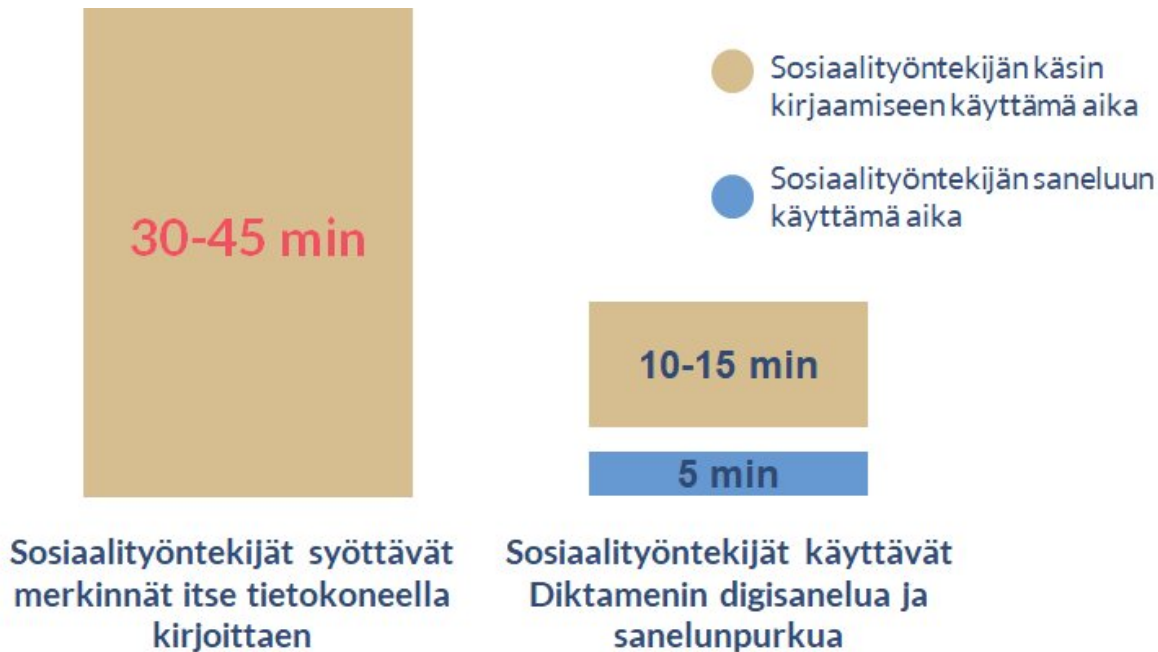
“Esimerkiksi psykologien ja terapeuttien tarpeet ovat ihan erilaisia, kuin lääkäreiden. Sote-uudistuksen myötä tietohallinnossa meidän vastuulla ratkaista myös näihin liittyvät dokumentoinnin haasteet. Nyt on puhuttu lääkäreistä, mutta meillä on yhtä

paha osajapula myös esimerkiksi sosiaalityöntekijöistä, ja näiden ammattiryhmien työaika kuluu siihen kirjaamiseen suhteessa vielä enemmän kuin lääkäreillä!”, Tolonen kuvaa ja jatkaa:

“Hyvät, dataan pohjautuvat asiakas- ja potilasdokumentoinnin ratkaisut ovat kaikille ammattiryhmille erilaisia, mutta tärkeitä kaikki.”

**Ammattilaisten työaika
on vapautettava ydintehtäviin**

Ajankäyttö sosiaalihuollon asiakasdokumentoinnissa

Sodankylän sosiaalityö

Lapissa sanelun käyttöönotto sosiaalihuollossa on tuottanut tulosta. Perinteisesti kirjoittamalla tehdyt kirjaukset vievät aikaa ja kasaantuessaan kuormittavat sosiaalityöntekijöitä.

Sanelun avulla työaikaa kuitenkin säästyy huomattavasti. Lisäksi kirjaamisen laatu paranee, kun se tehdään välittömästi asiakastapaamisen jälkeen eikä myöhemmin muistiinpanojen pohjalta.

“Tässä voi vain hymyillä, kun tulokset ovat suoraan sanoen erinomaisia. Lisäksi sosiaalityöntekijöiden antama palaute on erittäin positiivista: työn kuormittavuus vähenee, kun töitä ei jää rästiin. Tämä on tärkeää, sillä sosiaalityöntekijöistä on prosentuaalisesti vielä suurempi pula kuin vaikkapa lääkäreistä.” Tolonen iloitsee.

Sodankylän sosiaalityö

Diktamen-tilasto

- Dokumenttien pituus, ka. **1900 merkkiä**
- Sanelun pituus, ka. **4 min**

Sanelu on Lapissa myös selkeä valttikortti sosiaalityössä, koska sosiaalityöntekijöillä ei yleensä ole ollut mahdollista hyödyntää kirjaustyössään sanelua.

Hyvinvointialue tarvitsee yhtenäisiä kokonaisratkaisuja

Kokonaisuudessaan uudistusten hyödyt näkyvät vapautuneena työaikana sekä rekrytointietuna:

“Meille on ollut näistä uudistuksista selkeitä hyötyjä. Työaika on vapautettu: täytyy muistaa, että saneluissa ei ole kyse pelkästään tekstin tuottamisesta, vaan siinä tuotetaan myös erilaisia lähetteitä tai määräyksiä ja täytetään suuri määrä lomakkeita. Tätä työtä voidaan siirtää sihteereiden tehtäväksi, jolloin vapautetaan todella paljon ammattilaisten työaika, kun heidän ei tarvitse itse klikkailla näitä lomakkeita.”

“Olemme myös nähneet rekrytointietuna sen, että Diktamenin ratkaisussa ammattilaiset voivat itse valita hänelle parhaan työväliseen dokumentoinnissa käytettäväksi, oli se sitten edusta- tai taustapuheentunnistus, tai useimmissa tapauksissa digisanelu. Tämä on suuri etu prosessien kehittämisessä.”

Lapin uudistuksista on opittu, että hyvinvointialueet tarvitsevat yhtenäisiä kokonaisratkaisuja. Tolosen mukaan osaoptimointi ei kannata:

“Nyt tehdyt ratkaisut soveltuvat kaikkien yksiköiden käyttöön, riippumatta käytössä olevasta potilastietojärjestelmästä. Olemme nähneet, että hoidon vaatima työmäärä vähenee, kun ratkaisut haetaan pilotoimalla ja päätökset tehdään tietopohjaisesti. Testataan ensin mikä toimii, ja sitten yhtenäistetään prosessit parhaiden ratkaisujen mukaisiksi. On myös sanottava, että Diktamenin kokonaispalvelu soveltuu koko hyvinvointialueen tarpeiden ratkaisemiseksi, se kattaa nämä erilaiset tarpeet, joita meillä on.”

Hyödyt ja tulokset

Toteutetuista uudistuksista

- 1. Työaika vapautunut**
Vähemmän klikkauksia ja naputtelua ammattilaisten työpäivään
- 2. Rekrytointietu**
Ammattilaiselle voidaan antaa vapaus valita hänelle itselleen paras työväline: edusta- tai taustapuheentunnistusta, vai digisanelua

LAPIN SAIRAANHOITOPIIRI
LAPLAND HOSPITAL DISTRICT

LAPIN HYVINVOINTIALUE

Suosituksukset

Lapissa opittua

- 1. Ei osaoptimointia!**
Hyvinvointialue tarvitsee yhtenäisiä kokonaisratkaisuja
- 2. Auttakaa ja kuunnelkaa ammattilaisia**
Hoidon vaatima työmäärä vähenee, kun ratkaisut palvelevat hoitoprosessia
- 3. Diktamenin kokonaispalvelu sopii hyvinvointialueille**
Kokonaisratkaisu, joka tehostaa dokumentointiprosessia ja auttaa vapauttamaan aikaa ydintehtävien hoitoon

Potilasdokumentointi kokonaispalveluna

Kokonaispalveluratkaisuilla on mahdollista tehostaa potilasdokumentointia ja siten helpottaa resurssipulaa.

Diktamenin palvelu keskittyy sanelunhallintajärjestelmän ympärille. Se mahdollistaa paitsi oman sanelunpurkutyön toteuttamisen tehokkaimmalla mahdollisella tavalla, myös ostopalvelun hyödyntämisen joustavasti.

“Viime vuosina suuntauksena on, ettei sanelunpurkutyötä kannata tehdä omana työnä, vaan se hankitaan kokonaan ostopalveluna. Näin on toiminut esimerkiksi Kymsote.”, Valkama kertoo ja jatkaa:

“Kokonaisratkaisumme tarjoaa myös mahdollisuuden hyödyntää puheentunnistusta niissä tapauksissa, jossa se on tehokkain vaihtoehto. Voidaan tarjota ammattilaisille vapaus valita tapauskohtaisesti mitä dokumentointitapaa hän haluaa käyttää. Tarkoitus on aina maksimoida aika, joka käytetään potilaiden hoitoon, eikä potilasdokumentoinnin hoitoon.”

Palvelumme työajan säästämiseen

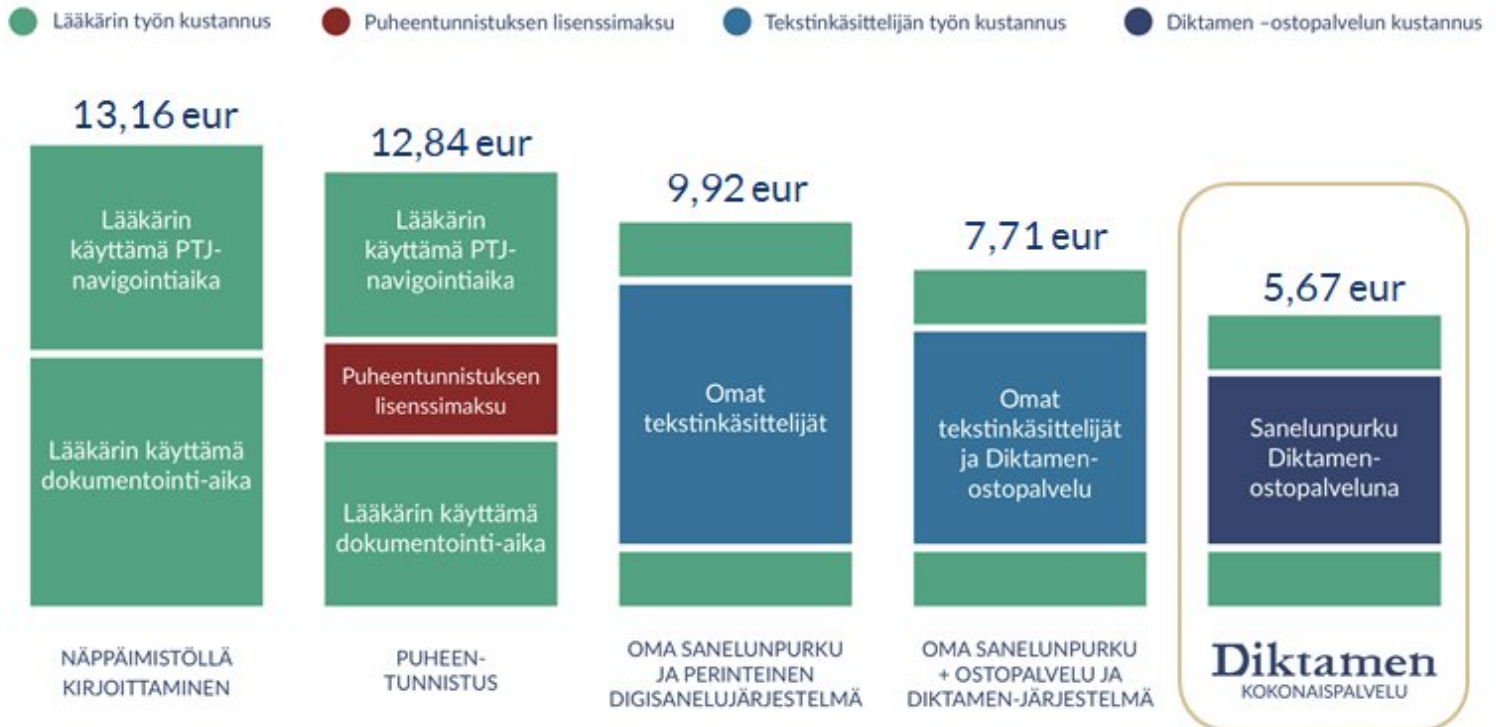
Diktamenin ratkaisu on Suomessa suunniteltu suomalaisen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon tarpeisiin.

Diktamen-sanelunhallintajärjestelmä tarjoaa optimoidut työkalut saneluun, puheentunnistukseen sekä sanelujen hallintaan ja -purkuun.

Sanelunpurku- ja sihteeripalvelumme varmistavat potilasdokumentoinnin toteutumisen aina ajallaan ja kustannustehokkaasti.

Potilasdokumentin kappalekustannus eri ratkaisuilla

Diktamen-kokonaispalvelu on kustannustehokas: yhden potilasdokumentin hinta kun vaihtelee eri ratkaisumalleilla noin viidestä eurosta kolmeentoista.

“Silloin kun sanelunpurkutyötä tehdään ilman sanelunhallintajärjestelmää, se on yleensä verrattain tehotonta. Kun hyvinvointialueellakin tulee saneluita suuresta määrästä eri yksiköitä, niin voitte kuvitella, miten haastavaa sen kokonaisuuden johtaminen on ilman keskitettyä hallintajärjestelmää.”, Valkama nostaa esille ja jatkaa:

“Keskitetyllä Diktamen-järjestelmällä saadaan työnohjaus ja resursointi hallintaan, sekä yhtenäistettyä eri käytänteet koko hyvinvointialueella, niin kuin Lapissa on tehty.

Ostopalvelun hyödyntäminen onnistuu myös merkittävästi helpommin kun on keskitetty ratkaisu: nähdään paremmin työkuorma ja

voidaan jakaa sitä, ettei se kasaudu tietyille yksiköille, vaan saadaan kaikki resurssit käyttöön. Ostopalvelulla voidaan tukea omaa toimintaa, jotta varmistetaan sanelunpurkujen valmistuvan aina määräaikaan mennessä.”

Diktamen-kokonaispalvelu synnyttää suorien kustannussäästöjen ohella myös välillisiä säästöjä. Tarve johtamis- ja esihenkilötyölle poistuu lähes kokonaan, sillä vastuu työn johtamisesta, resursoinnista, sekä rekrytoinnista ja perehdytyksestä siirtyy pois tilaajan harteilta.

“Jos mietitään kustannuksia, niinärkevin malli on se mihin Kymsote ja muutamat muut ovat siirtyneet, eli Diktamen-kokonaispalvelu, jossa koko saneluvolyymi siirtyy Diktamenin purettavaksi. Puheentunnistus on myös tässä huomioitu, keskimäärin se ei ole kustannustehokas vaihtoehto, mutta jos sellaisia sovelluskohteita löytyy missä se toimii, niin siellä sitä voi myös käyttää.”

Hoitajapulaan ratkaisu.

Osastonsihteerien vapauttaminen sanelunpurkutyöstä vapauttaa resursseja hoitotyöhön.

Oikeat ihmiset oikeisiin tehtäviin.
Diktamen

Sanelunpurkutyöhön osallistuu vakituisten tekstinkäsittelijöiden lisäksi usein myös suuri joukko osastonsihteereitä, joiden työaika siihen käytetään. Työaika on pois heidän ydintehtävistään.

“Esimerkiksi kunnissa suurin osa sanelunpurkutyöstä on usein nimenomaan osastonsihteereiden vastuulla. Se häiritsee heidän ydintehtäväänsä, eli muun muassa hoitajien työn tukemista. Voimme siis ratkaista hoitajapulaa ja vähentää heidän kuormitusta, kun siirretään sanelunpurkutyö ostopalveluksi.” Valkama sanoo.

Hoitajilta on mahdollista siirtää sihteereille ei-hoidollisia tehtäviä, jolloin aikaa jää enemmän potilastyölle.

“Sihteereille on mahdollista siirtää erilaisia ei-hoidollisia tehtäviä, kuten määräysten toteuttamista ja ajanvaraukseen liittyviä tehtäviä. Hoitajat voivat käyttää enemmän aikaa potilaiden kanssa, kun heiltä siirretään pois töitä, jotka kuuluvat sihteereille.” Westerholm kuvaa ja jatkaa:

“Lainsäädäntö tietysti ohjaa sitä, mitkä tehtävät täytyy pitää lääkäreillä ja hoitajilla. Yksiköiden välillä on suurta vaihtelua siinä, miten paljon on tällä hetkellä hoitajien vastuulla sellaisia tehtäviä, jotka voidaan siirtää.”

Hyvinvointialueet yhdistävät valtavan määrän erilaisia yksiköitä, joiden mukana tulevat myös erilaiset toimintatavat. Toimintamallien yhtenäistäminen on välttämätöntä ja Westerholm pitää tärkeänä, että **yhteiseen käyttöön valitaan kaikista tehokkaimmat toimintamallit:**

“Kun hyvinvointialueen jokaisessa yksikössä siirretään tukipalveluille sellaiset tehtävät, jotka eivät kuulu hoitajille, se voi yhteenlaskettuna olla todella merkittävä määrä työtä. Edellytyksenä tietenkin tälle kaikelle on se, että palvelusihteereille vapautuu työaika ottaa vastaan työtehtäviä, päästiin siihen sitten siirtämällä sanelunpurku ostopalveluksi, tai jotenkin muuten. Joka tapauksessa nyt meillä on ainutlaatuinen mahdollisuus uudistaa toimintamalleja tehokkaammiksi.”

Kolme hankintamallia

Vakiintuneet markkinakäytänteet

01

Sanelunhallintajärjestelmä ja puheentunnistusratkaisu edellä

Lappi 08/2020 ja Kanta-Häme 02/2021

- Erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalityön dokumentointi hallintaan samalla järjestelmällä
- Sanelunpurun ostopalvelun joustava käyttöönotto ja laajentaminen
- Ammattilaisten vapaus valita dokumentointitapansa puheentunnistuksen pilotoinnin jälkeen

02

Sanelunpurun kokonaispalvelu sis. liikkeen luovutus

Kymenlaakso 03/2020

- Sanelunpurku siirrettiin lähes kokonaan Diktamenin vastuulle, omana työnä vain yöaikaan
- Kaikille sanelunpurkutöitä tekeville ei löytynyt omasta organisaatiosta muita töitä, joten he siirtyivät Diktamenille tekstinkäsittelijöiksi vanhoina työntekijöinä
- Sanelunhallinjärjestelmän käyttö sisällytettävä tarjouksen hinnoitteluun.

03

Sanelunpurku- ja tekstinkäsittely kokonaispalveluna

Pirkanmaa 01/2022

- Mahdollistaa Diktamenin kokonaispalvelun käyttöönoton kaikille hyvinvointialueen yksiköille
- Oman sanelunpurkutyön korvaaminen ostopalvelulla siellä, missä oman henkilöstön työajan voi hyödyntää paremmin

Asiakkaitamme

250+

Toimipistettä

19000+

Käyttäjää päivittäin

6.0+ mili.

Sanelua vuosittain

LUOTTAMUKSELLINEN

Diktamen
IT'S DOCUMENTED.

Moni alue on jo tarttunut mahdollisuuksiin ja alkanut tehostamaan asiakas- ja potilasdokumentointia

Lapissa haluttiin saada organisaation kaikkien eri yksiköiden toiminta hallintaan keskitetyn järjestelmän avulla. Tämä mahdollisti oman toiminnan tehostamisen ja eri toimintamallien pilotoimisen, sekä näistä piloteista saadun tiedon pohjalta parhaiden ratkaisujen valinnan.

Kymenlaaksossa sanelunpurkutyötä haluttiin tehdä mahdollisimman vähän omana työnä, joten siellä päädyttiin kokonaispalveluun yhdistettynä liikkeen luovutukseen. Näin osaava työvoima säilytettiin soveltuvilta osin oman organisaation sisällä, ja tekstinkäsittelijät löysivät uuden kodin Diktamenilta.

Valkaman mukaan erilaisilla hankintamalleilla voidaan päästä samoihin lopputuloksiin:

“**Pirkanmaan** lähestymistapa eroaa vielä kahdesta aiemmasta: Siellä haluttiin mahdollistaa koko hyvinvointialueen kaikille yksiköille, myös sosiaalityölle, sanelunpurkupalvelun käyttö toiminnan tehostamiseksi ja työajan vapauttamiseksi. Sanelunhallintajärjestelmän avulla dokumentoinnin toimintamallit saatiin kerralla yhtenäistettyä koko hyvinvointialueen laajuudella, ja ostopalvelun käytön laajentamisesta tehtiin yksinkertaista.”

Diktamen-kokonaisratkaisulla asiakas- ja potilasdokumentoinnin kustannuksia saadaan laskettua ja toimitusvarmuus varmistettua, samalla kun kirjaamiseen liittyvät pullonkaulat puretaan.

Potilasdokumentoinnin parhaat ratkaisut nyt ja tulevaisuudessa

01

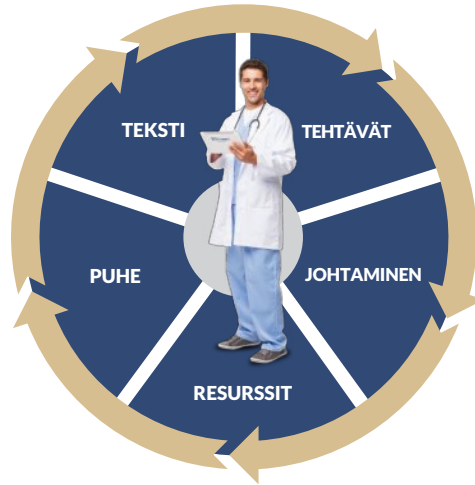
Toimiva saneluprosessi on tehokkaan potilasdokumentoinnin peruspilari

02

Sanelunhallintajärjestelmä ratkaisee sanelunpurun johtamishaasteet hyvinvointialueilla

03

Rakenteinen kirjaaminen on välttämätöntä ja tekstinkäsittelijän perustyötehtävä, ei lääkärin

04

Puheentunnistus on osa kokonaisuutta

05

Sanelunpurun laajamittainen ostopalvelu ratkaisee saneluprosessin pullonkaulat ja resurssoinnin haasteet

Parhaat ratkaisut hyvintointialueille

Sanelunhallintajärjestelmän päälle rakennettu toimiva saneluprosessi on tehokkaan potilasdokumentoinnin peruspilari.

Prosessi tehostuu entisestään, kun sitä johdetaan tietopohjaisesti, ja oikeat työtehtävät laitetaan oikeiden henkilöiden työpöydälle.

Sanelunhallintajärjestelmällä nähdään, kuinka paljon kenenkin työaika käytetään ja paljonko maksetaan esimerkiksi klikkauksista.

Puheentunnistusta kannattaa myös hyödyntää nyt ja tulevaisuudessa -- erikoisaloilla joihin se oikeasti soveltuu. Kun dokumentoinnin johtaminen voidaan tulevaisuudessa tehdä keskitetysti koko hyvinvointialueella, niin parhaita ratkaisuja hyödyntämällä saadaan kustannussäästöjä myös esimerkiksi sosiaalihuollon puolelta.

Ostopalvelu on myös yksi parhaista ratkaisuista, kun halutaan lisää kustannussäästöjä ja toimitusvarmuutta. Se mahdollistaa näiden rakenteisen kirjaamisen tuottamien pullonkaulojen purkamisen, koska ostopalvelun kanssa on aina mahdollista siirtää työtä pois lääkäriltä, silloinkin kun omien tekstinkäsittelijöiden resurssit loppuisivat muuten kesken.

“Tähän tiivistyy paljon niitä johtopäätöksiä, joita olemme Diktamen-yhteistyön aikana tehneet. Kun tehdään päätöksiä sanelunhallintajärjestelmän tuottaman datan pohjalta ja siirretään työtä pois lääkäreiltä, hoitajilta ja sosiaalityöntekijöiltä, niin ollaan oikealla polulla.” Tolonen tiivistää.

Diktamenin kokonaispalvelu on nopein, virheettömin ja kustannustehokkain tapa tuottaa asiakas- ja potilasdokumentit ja suorittaa oheistehtävät

- Sanelunhallintajärjestelmä mahdollistaa tiedolla johtamisen ja ostopalvelun
- Ostopalvelulla saadaan kustannustehokkuutta ja toimintavarmuutta potilasdokumentointiin
- Järjestelmän tuottamaan todelliseen dataan pohjautuen voidaan tehdä päätöksiä siitä mihin eri ratkaisut soveltuvat parhaiten
- Puheentunnistus on osa kokonaisuutta

Diktamen-konsernin koko toiminnalle on myönnetty tietoturvan hallintajärjestelmän **ISO27001**-sertifikaatti, jonka ylläpito edellyttää tiukkaa tietoturvapolitiikkaa, säännöllistä auditointia ja tietoturvatestauksia.

Jos sinulla heräsi aiheesta kysyttävää, ole meihin yhteydessä.

Mari Westerholm
mari.westerholm@kymsote.fi

Vesa-Matti Tolonen
vesa-matti.tolonen@lshp.fi

Olavi Valkama
olavi.valkama@diktamen.com

Diktamen
IT'S DOCUMENTED.

Diktamen Oy
Itämerenkatu 1
00180 Helsinki

Vaihde: 010 420 8040
Myynti: 010 420 8048

myynti@diktamen.com
www.diktamen.com